

ภาคผนวก ก

พระราชบัญญัติ¹
ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย
พ.ศ. 2545

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ 15 ตุลาคม พ.ศ. 2545
เป็นปีที่ 57 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรจัดตั้งธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา 29 ประกอบกับมาตรา 35 และมาตรา 48 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภาดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2545”

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา 3 ในพระราชบัญญัตินี้

“ธนาคาร” หมายความว่า ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย

¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 119 ตอนที่ 108 ก วันที่ 21 ตุลาคม 2545

“ตราสารทางการเงิน” หมายความว่า

- (1) ตั๋วเงินคลัง
- (2) พันธบัตร
- (3) ตั๋วเงิน
- (4) หุ้น หุ้นกู้ ใบสำคัญแสดงสิทธิในหุ้นหรือหุ้นกู้ ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นหรือหุ้นกู้หรือใบสำคัญแสดงการเข้าซื้อหุ้นหรือหุ้นกู้
- (5) ใบสำคัญแสดงสิทธิในเงินปันผลจากตราสาร
- (6) ตราสารหรือหลักฐานแสดงสิทธิในทรัพย์สินของโครงการลงทุนซึ่งผู้ประกอบการกิจการจัดการลงทุนไม่ว่าในหรือนอกประเทศเป็นผู้ออก
- (7) ตราสารอื่นใดตามที่คณะกรรมการกำหนดด้วยความเห็นชอบจากรัฐมนตรีเงินสำรองที่ได้จัดสรรจากกำไรสุทธิ กำไรสุทธิคงเหลือหลังจากการจัดสรรแล้ว เงินสำรองจากการตีราคาหลักทรัพย์และทุนอื่นใดที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

“เงินกองทุน” หมายความว่า ทุนที่ชำระแล้วซึ่งรวมทั้งส่วนล้มมูลค่าหุ้น ทุนสำรอง เงินสำรอง ที่ได้จัดสรรจากกำไรสุทธิ กำไรสุทธิคงเหลือหลังจากการจัดสรรแล้ว เงินสำรองจากการตีราคาหลักทรัพย์และทุนอื่นใดที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

“สถาบันการเงิน” หมายความว่า

- (1) ธนาคารแห่งประเทศไทย
- (2) ธนาคารพาณิชย์ตามกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์
- (3) บริษัทเงินทุนและบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์
- (4) บริษัทหลักทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์
- (5) สถาบันการเงินอื่นที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

“บัญชีชะกาด” หมายความว่า บัญชีที่ธนาคารจัดตั้งขึ้นเพื่อบริจาคและรับดำเนินการบริจาคตามหลักการของศาสนาอิสลาม

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย

“คณะที่ปรึกษา” หมายความว่า คณะที่ปรึกษาธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย

“ที่ปรึกษา” หมายความว่า ที่ปรึกษาธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย

“ผู้จัดการ” หมายความว่า ผู้จัดการธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 4 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออกกฎกระทรวงและประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

หมวด 1

การจัดตั้งและเงินทุน

มาตรา 5 ให้จัดตั้งธนาคารขึ้นเรียกว่า “ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย” และให้ธนาคารเป็นนิติบุคคล

มาตรา 6 ให้ธนาคารตั้งสำนักงานใหญ่ในกรุงเทพมหานครหรือจังหวัดใกล้เคียง และจัดตั้งสาขาหรือสำนักงานผู้แทน ณ ที่ใดภายในหรือภายนอกราชอาณาจักรก็ได้

การจัดตั้งสาขาหรือสำนักงานผู้แทนตามวรรคหนึ่ง และการย้ายที่ตั้งสำนักงานใหญ่หรือสำนักงานสาขาของธนาคาร จะต้องได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีก่อน ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา 7 ให้กำหนดทุนเรือนหุ้นของธนาคารไว้หนึ่งพันล้านบาท แบ่งออกเป็น หุ้นสามัญหนึ่งร้อยล้านหุ้น มูลค่าหุ้นละสิบบาท โดยให้ธนาคารขายหุ้นให้แก่กระทรวงการคลังหรือบุคคลอื่น ทั้งนี้ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของธนาคาร

การลดทุนของธนาคารต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีก่อน และมีให้นำมาตรา 139 วรรคหนึ่งและมาตรา 141 แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ.2535 มาใช้บังคับ

ให้กระทรวงการคลังซื้อหุ้นของธนาคารได้ตามจำนวนที่เห็นสมควร แต่จะต้องไม่เกินร้อยละสี่สิบเก้าของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมด

มาตรา 8 เมื่อมีผู้เข้าซื้อหุ้นที่ระบุในมาตรา 7 เป็นจำนวนไม่ต่ำกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนหุ้นทั้งหมด และได้ชำระเงินเต็มมูลค่าแล้ว ให้คณะกรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งตามมาตรา 16 นัดประชุมผู้ถือหุ้นโดยไม่ชักช้า เพื่อปรึกษากิจการที่กำหนดตามพระราชบัญญัตินี้และกิจการอื่นตามที่จำเป็น

มาตรา 9 ภายใต้บังคับมาตรา 7 วรรคสาม ให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวง กำหนดจำนวนหุ้นสูงสุดที่บุคคลใดจะถือได้ แต่ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นต้องแก้ไขฐานะหรือการดำเนินงานของธนาคารรัฐมนตรีมีอำนาจผ่อนผันให้มีการถือหุ้นเป็นอย่างอื่น โดยจะกำหนดเงื่อนไขใดๆ ด้วยก็ได้

หุ้นของธนาคารที่บุคคลหรือห้างหุ้นส่วนดังต่อไปนี้ถืออยู่ให้นับรวมเป็นหุ้นของบุคคลตามวรรคหนึ่งด้วย

- (1) คู่สมรสของบุคคลตามวรรคหนึ่ง
- (2) บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะของบุคคลตามวรรคหนึ่ง
- (3) ห้างหุ้นส่วนสามัญที่บุคคลตามวรรคหนึ่งหรือบุคคลตาม (1) หรือ (2) เป็นหุ้นส่วน

(4) ห้างหุ้นส่วนจำกัดที่บุคคลตามวรรคหนึ่งหรือบุคคลตาม (1) หรือ (2) เป็นหุ้นส่วนไม่จำกัดความรับผิด หรือเป็นหุ้นส่วนจำพวกจำกัดความรับผิดที่มีหุ้นรวมกันเกินอัตราที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

(5) บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่บุคคลตามวรรคหนึ่งหรือบุคคลตาม (1) หรือ (2) หรือห้างหุ้นส่วนตาม (3) หรือ (4) ถือหุ้นรวมกันไม่เกินอัตราที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

(6) บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่บุคคลตามวรรคหนึ่งหรือบุคคลตาม (1) หรือ (2) หรือห้างหุ้นส่วนตาม (3) หรือ (4) หรือบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดตาม (5) ถือหุ้นรวมกันเกินอัตราที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา 10 ธนาคารต้องมีจำนวนหุ้นที่บุคคลผู้มีสัญชาติไทยถืออยู่ไม่ต่ำกว่าอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง และต้องมีกรรมการเป็นบุคคลผู้มีสัญชาติไทยไม่ต่ำกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมด แต่ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นต้องแก้ไขฐานะหรือการดำเนินงานของธนาคารรัฐมนตรีมีอำนาจผ่อนผันให้มีจำนวนหุ้นหรือกรรมการเป็นอย่างอื่นได้

มาตรา 11 ภายหลังที่ธนาคารได้มีผู้ถือหุ้น และได้มีการประชุมผู้ถือหุ้นเลือกตั้งกรรมการตามความในพระราชบัญญัติแล้ว ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัดมาใช้บังคับแก่ธนาคารโดยอนุโลม เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อพระราชบัญญัตินี้

หมวด 2

วัตถุประสงค์

มาตรา 12 ให้ธนาคารมีวัตถุประสงค์เพื่อประกอบธุรกิจทางการเงินที่ไม่ผูกพันกับดอกเบี้ยและประกอบกิจการอื่นดังต่อไปนี้

- (1) รับฝากเงินที่ต้องจ่ายคืนเมื่อทวงถามหรือเมื่อสิ้นระยะเวลาอันกำหนดไว้
 - (2) รับฝากเงินเพื่อการลงทุน
 - (3) ทำธุรกิจเงินตราต่างประเทศของธนาคาร
 - (4) ออก ขาย ซื้อ ซื้อลด หรือรับช่วงซื้อลดตราสารทางการเงินหรือรับโอนสิทธิเรียกร้องของผู้รับประโยชน์ในตราสารนั้น
 - (5) ให้ยืมหรือบริการทางการเงินในรูปแบบที่เป็นประเพณีปฏิบัติของธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินอื่นในด้านธุรกิจการค้าระหว่างประเทศ
 - (6) รับประกันความเสี่ยงในเชิงพาณิชย์ในการลงทุนของผู้ลงทุนไทยในต่างประเทศ
 - (7) เรียกเก็บส่วนลด ค่าธรรมเนียม และค่าบริการอื่นๆ อันเนื่องมาจากการให้กู้ยืมเงิน ซื้อ ซื้อลด รับช่วงซื้อลด การค้าประกัน และการให้บริการอื่น
 - (8) จัดการบัญชีชะกาด
 - (9) เป็นนายหน้าหรือตัวแทนซื้อขายหรือแลกเปลี่ยนสังหาริมทรัพย์หรืออสังหาริมทรัพย์โดยได้รับค่านายหน้าหรือบำเหน็จเป็นการตอบแทนในทางการค้า
 - (10) เป็นนายหน้าหรือตัวแทนในการจัดหาเงินให้ยืมหรือเงินลงทุนให้แก่กิจการอุตสาหกรรม เกษตรกรรม พาณิชยกรรม หรือการจัดการให้ยืมหรือการลงทุนแก่กิจการดังกล่าว
 - (11) กิจการอันพึงเป็นงานธนาคารตามที่รัฐมนตรีกำหนดในกฎกระทรวง
 - (12) กิจการอื่นบรรดาที่เกี่ยวกับ เกี่ยวเนื่อง หรือสนับสนุนในการจัดการให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของธนาคารตามที่คณะกรรมการเห็นสมควรโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรี
- การดำเนินกิจการของธนาคารตามวรรคหนึ่งจะต้องไม่ขัดกับหลักการของศาสนาอิสลาม

มาตรา 13 ห้ามมิให้ธนาคารกระทำการดังต่อไปนี้

- (1) รับหุ้นของธนาคารเป็นประกัน
- (2) ถือหุ้นในสถาบันการเงินอื่น เว้นแต่

(ก) เป็นการได้มาจากการชำระหนี้หรือการประกันการให้ยืมเงิน แต่ต้องจำหน่ายภายในเวลาหกเดือนนับแต่วันที่ได้อำนาจ

(ข) เป็นการได้มาเนื่องจากการประกอบธุรกิจอื่นที่ได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรี หรือ

(ค) เป็นการได้มาโดยได้รับผ่อนผันจากรัฐมนตรี ในการผ่อนผันนั้นจะกำหนดเงื่อนไขใดๆ ไว้ด้วยก็ได้

(3) ร่วมลงทุนกับ หรือ ให้ยืมเงินแก่กรรมการของธนาคาร การกระทำดังต่อไปนี้ ให้ถือว่าเป็นการร่วมลงทุนกับ หรือ ให้ยืมเงินแก่กรรมการนั้นด้วย

(ก) ร่วมลงทุนกับ หรือ ให้ยืมเงินแก่คู่สมรสหรือบุตรซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะของกรรมการ

(ข) ร่วมลงทุนกับ หรือ ให้ยืมเงินแก่ห้างหุ้นส่วนสำคัญที่กรรมการหรือบุคคลตาม (ก) เป็นหุ้นส่วน

(ค) ร่วมลงทุนกับ หรือ ให้ยืมเงินแก่ห้างหุ้นส่วนจำกัดที่กรรมการหรือบุคคลตาม (ก) เป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิด หรือเป็นหุ้นส่วนจำพวกจำกัดความรับผิดที่มีหุ้นรวมกันเกินร้อยละสามสิบของทุนทั้งหมดของห้างหุ้นส่วนจำกัดนั้น

(ง) ร่วมลงทุนกับ หรือ ให้ยืมเงินแก่บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่กรรมการหรือบุคคลตาม (ก) หรือห้างหุ้นส่วนตาม (ข) หรือ (ค) ถือหุ้นรวมกันเกินร้อยละสามสิบของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดนั้น

(จ) ร่วมลงทุนกับ หรือ ให้ยืมเงินแก่บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่กรรมการหรือบุคคลตาม (ก) หรือห้างหุ้นส่วนตาม (ข) หรือ (ค) หรือบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่กรรมการหรือบุคคลตาม (ง) ถือหุ้นรวมกันเกินร้อยละสามสิบของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของธนาคาร

(ฉ) การรับรอง รับอาวัลหรือสอดเข้าแก้หน้าในตัวเงินที่กรรมการหรือบุคคลตาม (ก) หรือห้างหุ้นส่วนตาม (ข) หรือ (ค) หรือบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดตาม (ง) หรือ

(๑) เป็นผู้ส่งจ่ายหรือผู้ออกตั๋ว หรือผู้สลักหลัง

(ข) การประกันหนี้ใดๆ ของกรรมการหรือบุคคลตาม (ก) หรือห้างหุ้นส่วนตาม (ข) หรือ (ค) หรือบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดตาม (ง) หรือ (๑)

(4) จ่ายเงินหรือทรัพย์สินอื่นแก่กรรมการ พนักงาน หรือลูกจ้างของธนาคาร เป็นค่านายหน้าหรือค่าตอบแทนสำหรับหรือเนื่องจากการกระทำหรือการประกอบธุรกิจใดๆ ของธนาคาร ทั้งนี้ นอกจากบำเหน็จ เงินเดือน รางวัล และเงินเพิ่มอย่างอื่นบรรดาที่พึงจ่ายตามปกติ

มาตรา 14 เมื่อปรากฏว่าการได้มาซึ่งหุ้นส่วนของธนาคารเป็นเหตุให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดถือหุ้นเกินจำนวนที่จะถือได้ตามมาตรา 9 บุคคลนั้นจะยกเอาการถือหุ้นในส่วนที่เกินจำนวนดังกล่าวขึ้นยันต่อธนาคารมิได้ และธนาคารจะจ่ายเงินปันผลหรือเงินตอบแทนอย่างอื่นให้แก่บุคคลนั้นหรือให้บุคคลนั้นออกเสียงลงคะแนนในที่ประชุมของผู้ถือหุ้นตามจำนวนหุ้นในส่วนที่เกินมิได้

มาตรา 15 เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามมาตรา 9 มาตรา 10 และมาตรา 14 ให้ธนาคารตรวจสอบทะเบียนผู้ถือหุ้นทุกคราวก่อนการประชุมผู้ถือหุ้นและก่อนจ่ายเงินปันผลหรือเงินตอบแทนอื่นใดแล้วแจ้งผลการตรวจสอบต่อรัฐมนตรีตามรายการและภายในเวลาที่รัฐมนตรีกำหนด และในกรณีที่พบว่าผู้ถือหุ้นรายใดถือหุ้นเกินจำนวนที่กำหนดในมาตรา 9 ให้ธนาคารแจ้งให้ผู้นั้นทราบ เพื่อดำเนินการจำหน่ายหุ้นที่เกินนั้นเสีย

หมวด 3

การจัดการ

มาตรา 16 ในวาระเริ่มแรกก่อนมีผู้ถือหุ้น ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย” มีจำนวนเจ็ดคน ประกอบด้วยผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญ และมีประสบการณ์ด้านศาสนาอิสลามอย่างน้อยสองคนและผู้ทรงคุณวุฒิด้านการเงิน การธนาคารหรือด้านอื่น อันเป็นประโยชน์แก่กิจการของธนาคารเป็นกรรมการ

ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการตามวรรคหนึ่งเป็นประธานกรรมการ

คณะกรรมการอาจแต่งตั้งบุคคลใดซึ่งไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 22 ทำหน้าที่เลขานุการของคณะกรรมการได้

มาตรา 17 ให้คณะกรรมการตามมาตรา 16 มีหน้าที่กำหนดข้อบังคับของธนาคารว่าด้วยกิจการต่างๆ ที่มีได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ และออกหนังสือชี้ชวนเพื่อเสนอขายหุ้นและกระทำหน้าที่และกิจการอื่นซึ่งเป็นหน้าที่ของผู้เริ่มจัดตั้งธนาคาร

ธนาคารจะแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับตามวรรคหนึ่งได้ต่อเมื่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นลงมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมด

มาตรา 18 ในการประชุมผู้ถือหุ้นครั้งแรกตามมาตรา 8 ให้เลือกตั้งกรรมการเพิ่มขึ้นจากจำนวนกรรมการตามมาตรา 16 อีกสองคน รวมเป็นเก้าคน และเมื่อที่ประชุมสามัญประจำปีเห็นสมควรจะเลือกตั้งกรรมการเพิ่มขึ้นอีกไม่เกินสองคนก็ได้

มาตรา 19 ให้กรรมการตามมาตรา 16 และมาตรา 18 มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี เมื่อครบหนึ่งปีนับแต่วันที่ประชุมสามัญประจำปีครั้งแรก ให้กรรมการตามมาตรา 16 ออกจากตำแหน่งสองคนโดยวิธีจับสลาก และในทุกปีถัดไป ให้กรรมการที่เหลือจากการจับสลากออกจากตำแหน่งสองคนโดยวิธีจับสลาก และให้ถือว่าการจับสลากออกเป็นการออกตามวาระด้วย

เมื่อกรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นเลือกตั้งกรรมการขึ้นใหม่แทนทั้งนี้โดยให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งยังคงอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินกิจการของธนาคารต่อไปเพียงเท่าที่จำเป็นจนกว่าจะได้มีกรรมการซึ่งได้รับเลือกตั้งขึ้นใหม่

การเลือกกรรมการตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับของธนาคารและกรรมการที่ประชุมผู้ถือหุ้นเลือกตั้งต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 22

มาตรา 20 นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา 19 กรรมการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (1) ตาย
- (2) ลาออก
- (3) มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 22
- (4) ที่ประชุมผู้ถือหุ้นมีมติให้ออก

ในกรณีที่พ้นจากตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการนัดประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อเลือกตั้งบุคคลซึ่งไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 22 เข้าดำรงตำแหน่งแทน โดยให้มีวาระการดำรงตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน

มาตรา 21 เมื่อประธานกรรมการพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา 19 หรือมาตรา 20 ให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นเลือกกรรมการขึ้นเป็นประธานกรรมการแทน

มาตรา 22 กรรมการต้องไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (1) เป็นหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลาย
- (2) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(3) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(4) เป็นข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นซึ่งได้รับเลือกตั้งหรือเป็นเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง

(5) เป็นผู้มีมลทินมัวหมองว่าทุจริตในสถาบันการเงินใด หรือบริหารงานในสถาบันการเงินใดผิดพลาดอย่างร้ายแรง

(6) เป็นกรรมการหรือผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจในการจัดการของสถาบันการเงินอื่น

มาตรา 23 การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนนถ้าคะแนนเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงชี้ขาด

มาตรา 24 กรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสียในเรื่องที่พิจารณา ห้ามมิให้เข้าร่วมพิจารณาในเรื่องนั้น

มาตรา 25 คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่วางนโยบายและกำกับดูแลโดยทั่วไป ซึ่งกิจการของธนาคารภายในของวัตถุประสงค์ตามมาตรา 12 อำนาจหน้าที่เช่นว่านี้ให้รวมถึง

(1) ออกข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง หรือข้อกำหนดเกี่ยวกับการบริหารงานและดำเนินกิจการของธนาคาร

(2) ออกข้อบังคับเกี่ยวกับการจัดซื้อ จัดจ้าง การเงิน ทรัพย์สินและการบัญชี รวมทั้งการตรวจสอบภายใน

(3) ออกข้อบังคับเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล เงินตอบแทน และค่าใช้จ่าย

(4) พิจารณาให้ความเห็นชอบงบประมาณของธนาคาร

(5) แต่งตั้งและถอดถอนผู้จัดการ

(6) ปฏิบัติการอื่นใดเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของธนาคารตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 26 ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

ให้นำบทบัญญัติมาตรา 22 มาตรา 23 และมาตรา 24 มาใช้บังคับกับลักษณะต้องห้ามการประชุมและการมีส่วนได้ส่วนเสียของคณะอนุกรรมการโดยอนุโลม

หมวด 4

ผู้จัดการ

มาตรา 27 ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งผู้จัดการหนึ่งคนซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการเงินการธนาคารหรือด้านอื่นอันเป็นประโยชน์แก่กิจการของธนาคาร เพื่อปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของธนาคารและให้เป็นไปตามนโยบายที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ

คณะกรรมการอาจแต่งตั้งกรรมการคนใดเป็นผู้จัดการก็ได้

ให้ผู้จัดการได้รับประโยชน์ตอบแทนตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา 28 ให้ผู้จัดการเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของธนาคารทุกตำแหน่ง

ในกิจการของธนาคารที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้ผู้จัดการเป็นผู้แทนของธนาคาร และเพื่อการนี้ผู้จัดการจะมอบอำนาจให้ตัวแทนหรือบุคคลใดกระทำการเฉพาะอย่างแทนก็ได้ ทั้งนี้ ตามข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา 29 ผู้จัดการต้องปฏิบัติงานเต็มเวลาให้แก่ธนาคาร ไม่เป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นใหญ่หรือผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจในการจัดการในกิจการอื่นที่มีส่วนเกี่ยวเนื่องกับธนาคารและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 22

มาตรา 30 ให้ผู้จัดการมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปีและอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่รวมแล้วจะต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

มาตรา 31 นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา 30 ผู้จัดการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (1) ตาย
- (2) ลาออก
- (3) มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 22
- (4) คณะกรรมการให้ออก

เมื่อผู้จัดการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งกรรมการหรือบุคคลอื่นเป็นผู้จัดการ

หมวด 5

คณะที่ปรึกษาธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย

มาตรา 32 ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะที่ปรึกษาขึ้นคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะที่ปรึกษาธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย” ประกอบด้วย ประธานที่ปรึกษา และที่ปรึกษาอื่นอีกไม่เกินสี่คน มีอำนาจหน้าที่ให้คำปรึกษาและให้คำแนะนำแก่คณะกรรมการเกี่ยวกับหลักการของศาสนาอิสลามที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของธนาคาร เพื่อให้การประกอบธุรกิจของธนาคารไม่ขัดต่อหลักการของศาสนาอิสลาม

มาตรา 33 ให้ที่ปรึกษามีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

ให้ที่ปรึกษาได้รับประโยชน์ตอบแทนตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา 34 นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา 33 ที่ปรึกษาพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (1) ตาย
- (2) ลาออก
- (3) มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 22 (1) (2) (3) หรือ (5)
- (4) คณะกรรมการให้ออก

ในกรณีที่ปรึกษาพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งบุคคลอื่นเป็นที่ปรึกษาแทนและให้ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของที่ปรึกษาซึ่งตนแทน

มาตรา 35 ให้นำบทบัญญัติมาตรา 22 (1) (2) (3) หรือ (5) มาตรา 23 และมาตรา 24 มาใช้บังคับกับลักษณะต้องห้าม การประชุม และการมีส่วนร่วมได้ส่วนเสียของคณะที่ปรึกษาโดยอนุโลม

หมวด 6

การกำกับ การดำเนินงาน และการควบคุม

มาตรา 36 ให้ธนาคารดำรงเงินกองทุนเป็นอัตราส่วนกับสินทรัพย์ หนี้สิน หรือภาระผูกพันตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 37 ให้ธนาคารดำรงเงินสดสำรองและดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเป็นอัตราส่วนกับเงินฝากและเงินให้ยืม ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 38 การจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี ให้คณะกรรมการจัดสรรเป็นเงินสำรองไว้ในกิจการของธนาคารไม่ต่ำกว่าร้อยละสิบของกำไรสุทธิ

เมื่อเงินสำรองตามวรรคหนึ่งมีจำนวนเท่ากับจำนวนเงินมูลค่าหุ้นที่ชำระแล้วหรือมากกว่านั้นคณะกรรมการจะงดการจัดสรรหรือลดจำนวนเงินที่จะต้องจัดสรรเป็นเงินสำรองก็ได้

มาตรา 39 ให้รัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของธนาคารเพื่อการนี้จะสั่งให้ธนาคารชี้แจงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็น ทำรายงาน หรือยับยั้งการกระทำอันจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ธนาคาร รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์การกำกับดูแล

หมวด 7

การสอบบัญชีและรายงาน

มาตรา 40 ให้คณะกรรมการจัดให้มีการสอบบัญชีของธนาคารอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

ในการประชุมผู้ถือหุ้นครั้งแรก ให้คณะกรรมการโดยความเห็นชอบจากที่ประชุมผู้ถือหุ้น แต่งตั้งผู้สอบบัญชีเพื่อการสอบบัญชีของธนาคารประจำปีบัญชีแรก

มาตรา 41 ภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีของแต่ละปี ให้คณะกรรมการเสนอสมุด บัญชีกำไรขาดทุน ซึ่งผู้สอบบัญชีรับรองแล้วต่อที่ประชุมสามัญประจำปีเพื่อพิจารณา และให้คณะกรรมการเสนอรายงานกิจการประจำปีของธนาคารต่อที่ประชุมสามัญประจำปีพร้อมกันด้วย

ให้รอบระยะเวลาบัญชีของธนาคารมีกำหนดหนึ่งปีตามปีปฏิทิน

มาตรา 42 ให้ธนาคารรายงานกิจการประจำปี งบดุล บัญชีกำไรขาดทุน ซึ่งผู้สอบบัญชีได้รับรองแล้วต่อรัฐมนตรี เพื่อทราบภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีแต่ละปี และให้เปิดเผยต่อสาธารณชนด้วย

หมวด 8

การตรวจสอบ

มาตรา 43 ให้รัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อตรวจสอบกิจการสินทรัพย์ ลูกหนี้ และผู้ที่เกี่ยวข้องของธนาคาร เป็นการทั่วไปหรือเป็นการเฉพาะก็ได้

ให้พนักงานเจ้าหน้าที่รายงานการตรวจสอบตามวรรคหนึ่งต่อรัฐมนตรี ตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา 44 ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดังต่อไปนี้

(1) สั่งให้กรรมการ พนักงานหรือลูกจ้างของธนาคาร ผู้สอบบัญชีของธนาคาร และผู้รวบรวมหรือประมวลข้อมูลของธนาคารด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์หรือด้วยอุปกรณ์อื่นใด มาให้ถ้อยคำเกี่ยวกับกิจการสินทรัพย์ และหนี้สินของธนาคาร ส่งสำเนาหรือแสดงสมุดบัญชี เอกสารดวงตราหรือหลักฐานอื่น

(2) เข้าไปในสถานที่ประกอบธุรกิจของธนาคาร หรือสถานที่ซึ่งรวบรวมหรือประมวลข้อมูลของธนาคารด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์หรือด้วยอุปกรณ์อื่นใด เพื่อตรวจสอบเกี่ยวกับการปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ของธนาคาร

(3) ยึดหรืออายัดทรัพย์สิน เอกสาร หรือสิ่งของที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบหรือดำเนินคดี ในการออกคำสั่งยึดหรืออายัดดังกล่าวจะต้องระบุเหตุผลความจำเป็นและสิทธิของผู้ถูกยึดหรืออายัดนั้น

(4) เข้าไปตรวจสอบฐานะหรือการดำเนินงานในสถานที่ประกอบธุรกิจของลูกหนี้ของธนาคารรวมทั้งส่งให้ลูกหนี้หรือผู้ที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำ ส่งสำเนา และหนี้สินก็ได้ เมื่อมีเหตุอันสมควรสงสัยว่าธนาคารกระทำการตามมาตรา 13 (3) และเมื่อมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าลูกหนี้หรือผู้เกี่ยวข้องดังกล่าวมีส่วนร่วมในการกระทำความผิดด้วย

ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้บุคคลที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

มาตรา 45 ในการปฏิบัติหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวแก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

หมวด 9

บทกำหนดโทษ

มาตรา 46 ผู้ใดล่วงรู้กิจการของธนาคารเนื่องจากการปฏิบัติตามอำนาจและหน้าที่ที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ อันเป็นกิจการที่ตามปกติวิสัยจะพึงสงวนไว้ไม่เปิดเผย ถ้าผู้นั้นนำไปเปิดเผยแก่บุคคลอื่นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ความในวรรคหนึ่ง มิให้นำมาใช้บังคับแก่การเปิดเผยในกรณีดังต่อไปนี้

- (1) การเปิดเผยตามหน้าที่ หรือเพื่อประโยชน์แก่การสอบสวนหรือการพิจารณาคดี
- (2) การเปิดเผยเกี่ยวกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้
- (3) การเปิดเผยเพื่อประโยชน์ในการแก้ไขฐานะการดำเนินงานของธนาคาร
- (4) การเปิดเผยแก่ผู้สอบบัญชีของธนาคารตามพระราชบัญญัตินี้ หรือหน่วยงานในประเทศและต่างประเทศที่มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับสถาบันการเงิน
- (5) การเปิดเผยเมื่อได้รับความยินยอมจากบุคคลซึ่งเป็นเจ้าของข้อมูลที่จะเปิดเผย นั้นเป็นลายลักษณ์อักษร

มาตรา 47 กรรมการ ผู้จัดการ พนักงาน หรือผู้มีอำนาจกระทำการแทนธนาคาร ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา 12 มาตรา 13 มาตรา 14 หรือมาตรา 15 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

มาตรา 48 ในกรณีที่ธนาคารกระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา 36 หรือมาตรา 37 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามแสนบาท และปรับอีกไม่เกินวันละหนึ่งหมื่นบาท ตลอดเวลาที่ยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

ในกรณีที่ธนาคารกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง ถ้าพิสูจน์ได้ว่าการกระทำความผิดดังกล่าวเกิดจากการสั่งการ การกระทำ หรือไม่สั่งการ หรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการผู้จัดการ พนักงานหรือผู้มีอำนาจกระทำการแทนธนาคาร ผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 49 ผู้ใดให้ถ้อยคำอันเป็นเท็จต่อพนักงานเจ้าหน้าที่โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน และปรับไม่เกินหกหมื่นบาท

มาตรา 50 กรรมการ ผู้จัดการ พนักงาน หรือผู้มีอำนาจกระทำการแทนธนาคารโดยทุจริตหลอกลวงด้วยการแสดงข้อความอันเป็นเท็จแก่ประชาชน หรือด้วยการปกปิดความจริงซึ่งควรบอกให้แก่ประชาชนทราบ และโดยการหลอกลวงดังกล่าวนั้นได้ไปซึ่งทรัพย์สินจากประชาชนผู้ถูกหลอกลวงหรือบุคคลที่สาม หรือทำให้ประชาชนผู้ถูกหลอกลวงหรือบุคคลที่สาม ทำ ถอน หรือทำลายเอกสารสิทธิต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่ห้าแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท

มาตรา 51 กรรมการ ผู้จัดการ พนักงาน หรือผู้มีอำนาจกระทำการแทนธนาคารซึ่งได้รับมอบหมายให้จัดการทรัพย์สินของธนาคารหรือบุคคลอื่น หรือซึ่งธนาคารหรือบุคคลอื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย กระทำผิดหน้าที่ของตนด้วยประการใดๆ โดยทุจริต จนเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ประโยชน์ในลักษณะที่เป็นทรัพย์สินของธนาคารหรือบุคคลนั้น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบปีและปรับตั้งแต่ห้าแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท

มาตรา 52 กรรมการ ผู้จัดการ พนักงาน หรือผู้มีอำนาจกระทำการแทนธนาคารครอบครองทรัพย์สินซึ่งเป็นของธนาคารหรือบุคคลอื่น หรือซึ่งธนาคารหรือบุคคลอื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย เปียดบังเอาทรัพย์สินนั้นเป็นของตนหรือบุคคลที่สามโดยทุจริต ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่ห้าแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท

มาตรา 53 กรรมการ ผู้จัดการ พนักงาน หรือผู้มีอำนาจกระทำการแทนธนาคารเอาไปทำลายทำให้เสียหาย ทำลาย ทำให้เสื่อมค่า หรือทำให้ไร้ประโยชน์ซึ่งทรัพย์สิน ที่ธนาคารมีหน้าที่ดูแลหรือที่อยู่ในความครอบครองของธนาคาร ถ้าได้กระทำเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี และปรับไม่เกินห้าแสนบาท

มาตรา 54 กรรมการ ผู้จัดการ พนักงาน หรือผู้มีอำนาจกระทำการแทนธนาคารกระทำการหรือไม่กระทำการเพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้ โดยชอบด้วยกฎหมายเพื่อตนเองหรือผู้อื่น อันเป็นการเสียหายแก่ธนาคารหรือประชาชน ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่ห้าแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท

มาตรา 55 กรรมการ ผู้จัดการ พนักงาน หรือผู้มีอำนาจกระทำการแทนธนาคารกระทำหรือยินยอมให้กระทำการ ดังต่อไปนี้

(1) ทำให้เสียหาย ทำลาย เปลี่ยนแปลง ตัดทอน หรือปลอมบัญชี เอกสาร หรือหลักประกันของธนาคาร หรือที่เกี่ยวข้องกับธนาคาร

(2) ลงข้อความเท็จหรือไม่ลงข้อความสำคัญในบัญชีหรือเอกสารของธนาคาร หรือ

(3) ทำบัญชีไม่ครบถ้วน ไม่ถูกต้อง ไม่เป็นปัจจุบัน หรือไม่ตรงต่อความเป็นจริง เพื่อ
ลวงให้ธนาคารหรือผู้ถือหุ้นขาดประโยชน์อันควรได้ หรือลวงบุคคลใดๆ

ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่ห้าแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท
